

Sygn. akt I UK 418/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kuryło

w sprawie z odwołania B. C.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
o jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 23 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w C.
z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt IV Ua [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 25 maja 2017 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 19 grudnia 2016 r., którym zmieniono zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. w ten sposób, że przyznano ubezpieczonej B. C. prawo do jednorazowego odszkodowania w związku z pogorszeniem stanu zdrowia z tytułu wypadku w drodze z pracy do domu w dniu 30 grudnia 1996 r. w wysokości 40% trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. w kwocie 30.280 zł.

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony skargą kasacyjną organu rentowego. Skargę oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie: art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity

tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.) w związku z art. 46 i 48 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.) i przyznanie ubezpieczonej B.C. prawa do jednorazowego odszkodowania w związku z pogorszeniem stanu zdrowia z tytułu wypadku w drodze z pracy do domu w dniu 30 grudnia 1996 r., w wysokości 40% trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. w kwocie 30.280 zł, w sytuacji gdy nie zostały spełnione przesłanki do takiego rozstrzygnięcia. Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 227 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c., przez rozstrzygnięcie sprawy bez dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii w sprawie, w której wymagane były wiadomości specjalne z zakresu wiedzy medycznej oraz art. 286 k.p.c., przez zaniechanie wezwania biegłego do ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, mimo zgłoszonych do opinii konkretnych i stanowczych zarzutów medycznych. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w C. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. W ocenie skarżącego, zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza prawo, tj. art. 11 ust. 1 ustawy o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w związku z art. 46 i 48 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. W uzasadnieniu wniosku organ rentowy podniósł, że Sąd Okręgowy w sposób oczywisty naruszył art. 227 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c., przez to, że nie dopuścił dowodu z opinii biegłego z zakresu psychiatrii w celu wyjaśnienia istniejących w sprawie wątpliwości. Jednocześnie Sąd naruszył art. 286 k.p.c., przez zaniechanie wezwania biegłego do ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, mimo zgłoszonych do opinii konkretnych zarzutów medycznych. Zatem postępowanie sądowe nie doprowadziło do wyjaśnienia wszystkich okoliczności, tj. wątpliwości wynikających z opinii biegłego psychiatry. Naruszenie wskazanych przepisów spowodowało w konsekwencji oczywiste naruszenie przepisów prawa materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu

podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że chybiona jest teza o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Skarżący w istocie podnosi, że w dacie zamknięcia rozprawy odwoławczej stan faktyczny sprawy nie został dostatecznie wyjaśniony do rozstrzygnięcia, ponieważ Sąd Okręgowy pominął wątpliwości organu rentowego do zasięgniętej w sprawie opinii biegłego i nie dopuścił dowodu z ustnej opinii uzupełniającej, mimo że w sprawie zachodziła taka konieczność. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazuje zatem jednoznacznie, że został on oparty głównie na zarzutach dotyczących ustaleń i oceny dowodów. W orzecnictwie Sądu Najwyższego powszechnie przyjmuje się, że od uznania sądu zależy dopuszczenie dowodu z opinii kolejnych biegłych, ponadto, że sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r., I UK 200/11, LEX nr 1162648 oraz postanowienia z dnia 13 listopada 2012 r., III UK 45/12, LEX nr 1648605 i z dnia 4 września 2018 r., II UK 460/17, LEX nr 2541914). Wprawdzie sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii instytutu, czy też z opinii kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony, ale ma obowiązek dopuszczenia takiego dowodu wówczas, gdy zachodzi tego potrzeba, w szczególności, gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 1998 r., II UKN 126/98, OSNAPIUS 1999 nr 13, poz. 436; z dnia 16 września

1998 r., II UKN 220/98, OSNAPiUS 1999 nr 18, poz. 597; z dnia 23 marca 1999 r., II UKN 543/98, OSNAPiUS 2000 nr 11, poz. 433; z dnia 23 kwietnia 1999 r., II UKN 590/98, OSNAPiUS 2000 nr 12, poz. 484; z dnia 30 listopada 1999 r., II UKN 220/99, OSNAPiUS 2001 nr 6, poz. 204; z dnia 19 września 2000 r., II UKN 722/99, OSNAPiUS 2002 nr 7, poz. 169; z dnia 7 lipca 2005 r., II UK 277/04, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 97; z dnia 5 kwietnia 2007 r., I UK 309/06, LEX nr 470001 oraz z dnia 1 września 2009 r., I PK 83/09, LEX nr 550988). Tymczasem Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wyjaśnił przyczyny niezasięgnięcia opinii kolejnych biegłych wskazując, że dla oceny, czy doszło u ubezpieczonej do zwiększenia uszczerbku na zdrowiu Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z opinii biegłych z zakresu psychologii i z zakresu psychiatrii. Zdaniem Sądu Okręgowego, brak było podstaw do zasięgnięcia kolejnych opinii biegłych, gdyż sporządzone w sprawie opinie były szczegółowe, jasne oraz klarowne i odnosiły się do wszystkich kwestii mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (uzasadnienie wyroku s. 12). Ponadto z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że organ rentowy przedstawił swoje stanowisko do opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii, a biegła ta odniosła się do tych zarzutów w pisemnych opiniach uzupełniających (uzasadnienie wyroku s. 4 i 5).

W związku z powyższym w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie można podzielić tezy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Konkludując, wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.